

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

І. В. Албул

“09” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13 ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань **23 Соціальна робота**

Спеціальність **232 Соціальне забезпечення**

Освітньо-професійна програма **«Соціальне забезпечення»**

Робоча програма з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Розробники: Л.А. Моргай – доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор філософії, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Протокол № 1 від “09” серпня 2022 року

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

(І. В. Албул)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № 1 від “09” серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії факультет соціальної та психологічної освіти

(Г. В. Бондаренко)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	2
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, у тому числі:	90
Аудиторні:	46
Лекційні	22
Семінарські / Практичні	24
Лабораторні	
Самостійна робота	34
Індивідуальні завдання	10
Форма семестрового контролю	Залік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньої програми «Соціальне забезпечення» (2022) першого рівня вищої освіти. Галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 232 Соціальне забезпечення.

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з професійною діяльністю соціальних інституцій, державних і недержавних організацій, груп і окремих індивідів із надання допомоги особі чи групі людей у здійсненні успішної соціалізації.

Завдання: засвоєння знань теорії і практики соціальної роботи; набуття практичних навичок здійснення соціальної роботи з групами клієнтів, котрі потребують підтримки і захисту.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими **компетентностями:**

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 12. Здатність працювати в команді.

ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

ФК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

ФК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Розвинути базові soft skills: комунікабельність; вміння працювати в команді; комплексне розв'язання проблем; орієнтація на клієнтів; вміння попереджати, а в разі необхідності вирішувати конфлікти ситуації.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

ПРН 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.

ПРН 19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.

ПРН 20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЯК ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тема 1. Соціальна робота як єдність теорії і практики та навчальної діяльності.

Соціальна робота як практична професійна діяльність. Соціальна робота як навчальна дисципліна. Соціальна робота як галузь науки.

Тема 2. Історія соціальної роботи як професії.

Становлення соціальної роботи. Зародження професійної соціальної роботи за кордоном. Історія фахової соціальної роботи в Україні.

Тема 3. Відносини між соціальними працівниками і клієнтами.

Професійні вимоги до соціального працівника. Професійні ролі соціального працівника. Клієнти соціальної роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНА СОЦІАЛЬНА РОБОТА

Тема 4. Соціальна робота з людьми, що мають функціональні обмеження.

Характеристика інвалідності як причини обмеженої дієздатності особистості. Розлади психіки та їхні соціальні наслідки. Загальні підходи та принципи соціальної роботи. Методи та технології соціальної роботи. Організація надання допомоги.

Тема 5. Соціальна робота з проблемними сім'ями та дітьми, що залишилися без піклування батьків.

Дисфункціональні (неблагополучні) сім'ї. Сирітство та бездоглядність як соціальні явища. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з сім'єю та з

дітьми-сиротами. Методи і технології роботи з даними категоріями. Приклади діяльності соціальних служб.

Тема 6. Соціальна робота з людьми похилого віку.

Уявлення про старість та старіння. Соціальна робота з людьми похилого віку. Правовий захист престарілих людей. Організації та установи для людей похилого віку. Загальні підходи та принципи соціальної роботи з людьми похилого віку. Методи і технології соціальної роботи.

Тема 7. Соціальна робота з безробітними та бездомними людьми.

Безробіття як соціальне явище. Офіційна статистика безробіття на 2022 р. Бездомність та її причини

Тема 8. Соціальна робота з людьми, які зазнали насильство в сім'ї.

Насильство в сім'ї як соціальна проблема. Загальні підходи і принципи соціальної роботи. Методи та технології соціальної роботи. Організація надання послуг. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 9. Соціальна робота з людьми, залежними від психоактивних речовин.

Вживання наркотиків як соціальна проблема. Загальні підходи та принципи соціальної роботи. Методи та технології соціальної роботи. Організація надання допомоги споживачам ін'єкційних наркотиків. Приклади діяльності соціальних служб.

Тема 10. Соціально-педагогічна робота з переселенцями в Україні.

Соціально-педагогічна робота з сім'ями вимушених переселенців. Сучасний стан та перспективи роботи соціального працівника із даною категорією суспільства

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Соціальна робота як взаємозв'язок теорії і практики: загальні положення

Тема 1. Соціальна робота як єдність теорії і практики та навчальної діяльності	14	4	4		2	2							
Тема 2. Історія соціальної роботи як професії	10	2	4			4							
Тема 3. Відносини між соціальними працівниками і клієнтами	10	2	2		2	4							
Разом за змістовим модулем 1	34	8	10		4	10							

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Практична соціальна робота

Тема 4. Соціальна робота з людьми, що мають функціональні обмеження	8	2	2			4							
Тема 5. Соціальна робота з проблемними сім'ями та дітьми, що залишилися без піклування батьків	10	2	2		2	4							
Тема 6. Соціальна робота з людьми похилого віку	8	2	2			4							
Тема 7. Соціальна робота з безробітними та бездомними	10	2	2		2	2							

людьми												
Тема 8. Соціальна робота з людьми, які знали насильство в сім'ї	6	2	2			4						
Тема 9. Соціальна робота з людьми, залежними від психоактивних речовин	8	2	2		2	2						
Тема 10. Соціально- педагогічна робота з переселенцями в Україні	6	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 2	56	14	14		6	24						
Усього годин	90	22	24		10	34						
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-						
Усього годин	90	22	24		10	34						

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальна робота як єдність теорії і практики та навчальної діяльності	4
2	Історія соціальної роботи як професії	4
3	Відносини між соціальними працівниками і клієнтами	2
4	Соціальна робота з людьми, що мають функціональні обмеження	2
5	Соціальна робота з проблемними сім'ями та дітьми, що залишилися без піклування батьків	2
6	Соціальна робота з людьми похилого віку	2
7	Соціальна робота з безробітними та бездомними людьми	2
8	Соціальна робота з людьми, які зазнали насильство в сім'ї	2
9	Соціальна робота з людьми, залежними від психоактивних речовин	2
10	Соціально-педагогічна робота з переселенцями в Україні	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема №1. Соціальна робота як єдність теорії і практики та навчальної діяльності.</p> <p>Володіти термінами: «соціальна робота», «об'єкт соціальної роботи», «предмет соціальної роботи», «клієнти соціальної роботи».</p> <p>Проаналізувати статтю О.О. Потіщука «Соціальна робота як невід'ємна складова сучасного суспільства» https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/30165/1/Sotsialna_robota.pdf.</p>	2
2	<p>Тема №2. Історія соціальної роботи як професії.</p> <p>Володіти термінами: «соціальний працівник», «професійна діяльність», «історія соціальної роботи», «історія становлення соціальної роботи», «періоди становлення соціальної роботи», «соціальна політика в Україні», «соціальна сфера».</p> <p>Проаналізувати статтю Л. А. Моргай «Історія становлення соціальної роботи в Україні» http://srsou.edu.ua/article/view/158414.</p>	4
3	<p>Тема №3. Відносини між соціальними працівниками і клієнтами.</p> <p>Володіти термінами: «професіоналізм», «компетентність», «консультант», «керівник», «супервізор», «дослідник», «аналітик», «клієнти соціальної роботи», «практична підтримка у соціальній роботі».</p> <p>Проаналізувати Закон України «Про соціальні послуги» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text.</p>	4
4	<p>Тема №4. Соціальна робота з людьми, що мають функціональні обмеження.</p> <p>Проаналізувати Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (03.12.2020 р.) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text.</p> <p>Проаналізувати Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо звільнення від військової служби осіб з інвалідністю та осіб, які доглядають за особами з інвалідністю і хворими дітьми» (15.03.2022 р.) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2122-20#Text.</p>	4
5	<p>Тема №5. Соціальна робота з проблемними сім'ями та дітьми, що залишилися без піклування батьків.</p> <p>Проаналізувати статтю Р. Михайліка «Робота з молодими сім'ями, які потребують соціальної підтримки» http://eprints.zu.edu.ua/25291/1/Руслана%20Михалкіна.pdf.</p> <p>Проаналізувати статтю Ю. В. Овод «До проблеми</p>	4

	<p>дитячої бездоглядності в Україні» https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/15268/1/ДО%20ПРОБЛЕМИ%20ДИТЯЧОЇ%20БЕЗДОГЛЯДНОСТІ%20В%20УКРАЇНІ.pdf. Проаналізувати статтю В.П. Савенко «Причини й умови дитячої бездоглядності та безпритульності» http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4689/1/28.pdf.</p>	
6	<p>Тема №6. Соціальна робота з людьми похилого віку. Проаналізувати статтю І. В. Мещан «Самотність людей похилого віку як проблема соціальної роботи в громаді» http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/19717. Проаналізувати статтю В. В. Онікієнко «Люди похилого віку: якість їхнього життя та соціальний захист» https://ukr-socium.org.ua/uk/archive/no-4-21-2007/ljudi-pohilogo-viku-jakist-ihnogo-zhittja-ta-socialnij-zahist/.</p>	4
7	<p>Тема №7. Соціальна робота з безробітними та бездомними людьми. Володіти термінами: «безробіття», «приховане безробіття», «часткове безробіття», «молодіжне безробіття», «зайнятість населення», «маргінальні поселення». Охарактеризувати закон України «Про загальнообов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text.</p>	2
8	<p>Тема №8. Соціальна робота з людьми, які зазнали насильство в сім'ї. Володіти термінами: «дитина, яка постраждала від домашнього насильства», «кривдник», «дитина-кривдник», «домашнє насильство», «запобігання домашньому насильству», «оцінка ризиків», «особа, яка постраждала від домашнього насильства», «програма для постраждалої особи», «терміновий заборонний припис стосовно кривдника». Проаналізувати Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text.</p>	4
9	<p>Тема №9. Соціальна робота з людьми, залежними від психоактивних речовин. Володіти термінами: «наркотичні речовини», «залежність», «адекватна поведінка», «деструктивність», «психічна залежність», «фізична залежність», «первинна профілактика», «вторинна профілактика», «третинна профілактика», «тренінг», «лікувальні програми», «підтримувальна терапія», «вулична робота». Проаналізувати статтю О.Ю. Вовкогон «Соціальна реабілітація як третинна профілактика наркозалежності та супутніх захворювань» https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/5441/1/10%20-</p>	2

	%203%287%29%20-%2010.pdf.	
10	<p>Тема №10. Соціально-педагогічна робота з переселенцями в Україні.</p> <p>Володіти термінами: «міграція населення», «емігранти», «внутрішня міграція», «зовнішня міграція», «рееміграція», «репатріація», «постійні міграції», «тимчасові міграції», «сезонні міграції», «маятникові міграції», «біженці».</p> <p>Проаналізувати статтю М. Закірова «Внутрішньо переміщені особи в Україні: сучасні реалії» http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2206:vnutrishno-peremishcheni-osobi-v-ukrajini-suchasni-realiji-2&catid=63&Itemid=393.</p> <p>Проаналізувати постанову кабінету Міністрів України «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/495-2022-п#Text.</p>	4
	Разом	34

8. Індивідуальні завдання

Навчальний проект (індивідуальне навчально-дослідне завдання)

Під час підготовки та виконання науково-дослідної роботи (ІНДЗ) студент самостійно або з допомогою викладача складає план роботи, формулює мету і завдання дослідження, аналізує літературні джерела, здійснює узагальнення, робить власні висновки, готує ІНДЗ з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» у вигляді реферату на одну із запропонованих тем.

Вимоги до змісту структурних елементів індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ):

1. Титульний аркуш

Титульний аркуш містить назву закладу вищої освіти, інституту, факультету, де навчається студент, а також назву кафедри, де виконана робота: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові студента, курс, група; прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; місто, рік.

2. Зміст

Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, пунктів, а також вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел.

3. Вступ

У вступі зазначаються актуальність теми, мета, завдання роботи та основні її положення; вказуються і коротко характеризуються методи, які використовувалися для досягнення мети роботи.

4. Основна частина

Основна частина наукової роботи складається з розділів, пунктів. Кожен розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням основних результатів.

5. Висновки

Викладення важливих наукових результатів, одержаних під час науково-пошукової роботи. Висловлення власної думки з проблеми дослідження, здійснення логічного підсумку роботи.

6. Додатки (за необхідності)

До додатків за необхідності доцільно включати допоміжний матеріал: статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, копії першоджерел або архівних матеріалів тощо.

7. Список використаної літератури

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

За **обсягом** реферат не повинен бути меншим за 15 сторінок друкованого тексту.

Орієнтовна тематика рефератів:

1. Актуальність проблем соціальної роботи на сучасному етапі розвитку українського суспільства.
2. Професійні якості соціального працівника.
3. Зміст основних принципів Кодексу етики соціального працівника та їх реалізації у практичній соціальній діяльності.
4. Сфери та напрями діяльності соціального працівника.
5. Психологічні та морально-етичні якості соціального працівника.
6. Професійна компетентність соціального працівника.
7. Комунікативні та професійно-значущі якості соціального працівника.
8. Спілкування як спосіб взаємодії людей: правила спілкування.
9. Типи вимог до фахівця як необхідний компонент процесу спілкування.
10. Напрями професійного самовдосконалення соціальних працівників.
11. Форми професійного самовдосконалення соціальних працівників.
12. Професійне становлення майбутнього соціального працівника у закладі вищої освіти.
13. Професійні ролі соціального працівника.
14. Кваліфікаційні вимоги до соціального працівника.
15. Етика соціального працівника.
16. Взаємовідносини між соціальним працівником і клієнтом.
17. Стандарти етичної поведінки і шляхи її впровадження.
18. Професійні знання та вміння соціального працівника.
19. Сфери професійної діяльності соціального працівника.
20. Професійний портрет соціального працівника.
21. Соціальний працівник: особистість і професія.

9. Методи навчання

Лекції; обговорення вивченого матеріалу; інтерактивні методи навчання; розв'язування соціально-правових ситуацій; підготовка повідомлень та рефератів на задані теми, конспектування та аналіз законодавчих документів.

10. Методи контролю

Поточне оцінювання відповідей та виконання завдань на практичному занятті (включаючи самостійну роботу та індивідуальні домашні завдання); оцінка за ІНДЗ (реферат); підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

В УДПУ імені Павла Тичини використовується накопичувальна (100-бальна) система оцінювання сформованих компетентностей.

Заходи з оцінювання результатів навчання студента включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 80 балів);

- індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 10 балів);

- підсумковий контроль (10 балів).

На практичному занятті здобувач може отримати максимальнo 8 балів, а саме: за роботу на практичному занятті (максимально 5 бали), виконання завдань самостійної роботи (максимально 3 бали).

Оцінювання виконання практичного завдання

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.
3 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє знання окремих положень. Відчуває труднощі у процесі аналізу, обгрунтування та аргументації, допускає неточності та помилки.

1 бали	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

К-сть балів	Критерії оцінювання
3 бали	Здобувач вищої освіти виконав усі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань повністю відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує вичерпно та впевнено, дає аргументовані та переконливі відповіді на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні дотримується стилістичних, орфографічних та пунктуаційних правил.
2 бали	Здобувач вищої освіти виконав усі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; проте форма здачі завдань лише частково відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує досить переконливо, проте відповіді на уточнюючі запитання невпевнені; в усному та писемному мовленні допущено стилістичні, орфографічні та пунктуаційні огріхи.
1 бали	Здобувач вищої освіти виконав не всі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань не відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує з труднощами, не може дати відповідь на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні допускаються стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки.
0 балів	Здобувач не виконав завдання самостійної роботи.

Оцінювання виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується під час підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни.

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	Якість оформлення ІНДЗ	0–1
2.	Логічність і послідовність викладення матеріалу	0–1
3.	Повнота розкриття теми	0–2
4.	Самостійний і творчий підхід до аналізу проблеми, яка досліджується	0–2
5.	Грамотність тексту	0–1
6.	Посилання на першоджерела	0–1
7.	Ґрунтовний висновок	0–1
8.	Своєчасність здачі ІНДЗ	0–1
Загальна кількість балів		10

Студент також має можливість перезарахувати бали (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у **неформальній освіті** (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.) та інформальній освіті (самоосвіта).

Інформація про ресурси для неформальної освіти, процедуру визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, розміщена на сайті факультету соціальної та психологічної освіти (<https://cutt.ly/eZgmfn5>).

Дотримання принципів та правил академічної доброчесності передбачає самостійне виконання завдань до практичних занять, завдань самостійної роботи, завдань до ІНДЗ, підготовки до підсумкового контролю, визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Законом України «Про авторське право і суміжні права», методичними рекомендації щодо дотримання принципів академічної доброчесності на факультеті соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини.

Критерії оцінювання результатів навчання (знань, умінь, навичок та компетентностей)

Оцінки	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, А, 90 – 100, відмінно	Здобувач має глибокі, міцні і системні знання навчальної дисципліни, вміє синтезувати знання із окремих тем; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь Здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, системністю узагальненості знань.	Здобувач самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При підготовці до практичних занять Здобувач дотримується всіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній В, С, 75 – 89; дуже добре, добре	Здобувач знає і може самостійно визначити основні ідеї і категорії навчальної дисципліни; може синтезувати знання із окремих тем, давати точні формулювання. Здобувач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але	Здобувач самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни, володіє базовими навичками обґрунтувати застосування основних положень курсу, пов'язати їх із власною дослідницькою та професійною діяльністю, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення

	розуміння не є узагальненим.	результату. При виконанні завдань практичних занять Здобувач може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки
Достатній, Д, Е, 61 – 74, задовільно, достатньо	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення навчальної дисципліни; допускає неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо володіє термінологією.	Здобувач може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити загальні питання; робить висновки, але не розуміє як застосувати теоретичний матеріал у науково-дослідницькій та професійній діяльності.
Початковий, Фх, Ф 1 – 60, незадовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями щодо курсу, який вивчається. У відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення.	Допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання										ПК	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							ІНДЗ	10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	
90–100	відмінно	
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Рекомендована література

Основна

1. Моргай Л. А. Вступ до спеціальності : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. унт. імені Павла Тичини ; уклад.: Л. А. Моргай. Умань : Візаві, 2022. 194 с.

2. Моргай Л. А. Історія становлення соціальної роботи в Україні / Л. А. Моргай // науковий журналу «Соціальна робота та соціальна освіта». Умань: Візаві, 2018. С. 33-38.

3. Моргай Л. А. Особливості роботи соціального працівника з людьми похилого віку / Л. А. Моргай // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2018. С. 157-165.

4. Моргай Л. А. Особливості роботи соціального працівника з мігрантами. Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Випуск 33. Том 2. Одеса. «Гельветика». 2021. С. 98-101.

5. Моргай Л. А. Професійно-етична діяльність соціального працівника / Л. А. Моргай // Збірник наукових праць «Педагогічні науки» Херсонського державного університету . Херсон: «Видавничий дім «Гельветика», 2017. Том 2. С. 200-203.

6. Моргай Л. А. Робота соціального працівника з проблемними сім'ями. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.

Збірник наукових праць. Випуск 79. Том 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 227-230.

7. Моргай Л. А. Система соціального обслуговування людей похилого віку в Україні. Журнал «Соціальна робота та соціальна освіта». Випуск III (3). 2019 С. 49-56.

8. Моргай Л. А. Формування соціального пакета на підприємстві: і вітчизняний і зарубіжний досвіди. Соціальна робота та соціальна освіта. Випуск 6 (1).2021. С.24-32.

9. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

https://www.researchgate.net/profile/Tetyana_Semigina3/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bf1d20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf

Допоміжна

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге видання / За заг. ред. проф. І. Д. Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 536 с.

2. Казьмирчук Г. Д. Вступ до спеціальності : навч. посіб. К.: Логос, 2011. 114 с.

3. Капська А. Й. Соціальна робота : Підручник. К.: Слово. 2011. 399 с.

4. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» : навч. посіб. К.: Слово, 2011. 245 с.

5. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: підручник. Київ, 2009. 367 с.

6. Лукашевич М. П. Соц. робота : Підручник. К.: Каравела. 2009. 367 с.

7. Мешко Г. Вступ до педагог. професії : навч. посіб. К.: Академвидав, 2010. 197 с.

8. Семигіна Т. В., Мигович І. І., Грига І. М., Кабаченко Н. В., Савчук О. М., Лисенко О. П. Теорії і методи соціальної роботи : підручник. Київ : Академвидав, 2005. 327 с.

9. Семигіна Т., Бойко А., Богдан Д., Банас О., Бляхавський Я. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом : методичний посібник для проведення курсів підвищ. кваліфікації. Київ : Києво-Могилянська академія, 2007. 615.

10. Тюття Л.Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб К.: Знання. 2008. 574 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Інституційний репозитарій УДПУ – <https://dspace.udpu.edu.ua/>.

2. Львівська Національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника – <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-i-fondi/elektronni-resursy/>.

3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua.

4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г.Короленка – <https://www.facebook.com/hdnb.korolenko/>.

5. Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка – <http://library.ck.ua>.